

تاریخ عثمانی انجمنی

مجموعہ سی

ایک آیدہ برنشر اولتور

مندرجات

علمدار مصطفی پاشا (مابعد)	افضل الدین
ایلیک التی پادشاھزک بروسدہ کائن تربہ لری	احمد توحید
یوسف نامی	صفوت
ایکنجی ویانہ سفری حقندہ	محمد عارف
سیواس سلطان قاضی برھان الدین نامنہ قیصریہ دہ بر کتابہ	خلیل ادھم
سلسلہ وقوعات دولت علیہ دہ ضبط ایندلیان ۱۴۲۱ سنہ سی حادثاتی	محمد عارف
متنوعہ : بلدرم سلطان بایزید خان اول دورندہ مصرہ {	احمد توحید
سفارتلہ کوندریلن سفر شاھک و قانی	
مترقہ : قانوننامہ آل عثمان (ایکنجیسی)	محمد عارف

فیثانی ہ غروش

مرجی — باب عالی تاریخ عثمانی انجمنی

استانبول

مطبعہ انجمنی عثمانی

مطبعہ انجمنی عثمانی

۱۳۳۰

يوسف ناسى

چو جفلمده خواجه لمدن بر حكايه ديكه دم ايدى . بلكه ، هېكزده دويمشكزدر . « ايكنجى (سلطان سليم) ايچكى به پك دوشكون ايمش ، هله قبرىسك شرايى چوق سورمش . پادشاهك بر يهودى شربدارى وارمش هر كون قبرىسك فتحه قيشقير تيرمش . بر كون پادشاه بونك ديديكنه اويمش ، آداده بونك ايچون فتح اولمش . »

بو بر ماصال ، هم اورو پاليرك دوژمه سى . چوق يرلده اورو پاليرك اك بو يوك ايشلرمزى اك باياغى دولايلىره ويرلر . قبرىس فتحى ده بو تاردن بى وباشلوجه سيدر . بو بر ماصال اولقله برابر ، هپسى دوژمه دكل ، طوغرى يرلى ده وار . اوت ، بويله بر يهوديمز وارايدى ، اما نه ايچمكه ، نه ده ايچيرمكه او قدر مراقلى ايدى . آدى (ياسف) دهادوغروسى (يوسف هاناسى [۱]) دى . بو كيمسه پادشاهى قبرىس فتحه قيشقير تىدى . قبرىسك فتحى پك بو يوك دوشونجه لر اوزرينه اولقله برابر [۲] ، بلكه (ناسى) نك ده يارديمى اولدى . انجق ، ينه سويله لم ، اويله شرايى ايچمك ايچيرمك ايچون دكل بوتون قبرىسى يوتتمق ايچون ايدى .

يكرمى ييله ياقين عثمانلى تاريخنسه ايچه رول اوينامش اولان بو آچيق كوزلى ايش اريتك كيم اولديغنى بيلمه مك بر عثمانلى ايچون بو يوك

[۱] عبرانجه ده « آ » عربجه « ال » كى حرف تعريف ، « ناسى » ده « برنس » ديمك اولديغندن (يوسف البرنس) ديمكدر . بونكله برابر بو ياسفك قالميا لقييدر .

[۲] انشاء پك ياقينده بى قبرىس فتحه دوشورن دولاييرله ، فتحك نصل اولديغنى بيلد يرر بر چوق وشقه لرى يازه جفز .

اکسیکلکدر. شیمدی شوراد ، برقاچ یهودی [۱] مورخک ، چوق بری قیدلرمزه اویفون دوشن روایتلرینه المره کچن وثیقهلری اکلهمه رک بوتون ودوز کون بر تاریخ منقیه سی یاغمه چالیشه جفز . سوبله دیکمز مورخلر شوبله حکایه ایدیورلر :

« (دون یوآن میکز) دیدکلری، (یوسف ناسی) بر پورتکیز در . مملکتنده «ماران» [دونه، کندینی خریستیان کوستر یهودی] اوله رق یاشادقن صکره انکیزیسیون قورقوسندن ، ایتالیا ده (آنقونا) یه سیغیندی. (آنقونا) دن صوکره وندیکه کتدی. وندیکه ایکن یهودیلرک آبروجه بر یورد ایدینوب یرلشماری ایچون آدالردن یرینک صائلنی سه ناآودن ایستدی، وچوق چالیشدیسه سه ناآوراضی اولمادی . استانبوله کلدی . کلیرکن عثمانلی پاشاری ایچون فرانسز بویوکلرندن ، وکلاندن «توصیه نامه» لر آلمش ایدی . استانبوله کلیر کلز ، خریستیان آدی اولان (یوآن میکز) ی آتهرق یکیدن (یوسف ناسی) آدینی طاقندی . برابر نهجه کلن بش یوز قدر اسپانیول، پورتکیز ، ایتالیا ماران یهودیلرده واقفیز آدلرینی براقهرق سربست سربست دینلرینی طومنه باشلادیلر .

کندی ، هم خاله سی ، هم قاین آناسی (دوناغراسیامندهس) آدینه استانبوله آچدینی بانقه چارچابوق بویوک اوک آدی ، تجارتخانه لر آراسنده یوکسک یرطوتدی .

Essai sur l'Histoire des Israelites de l'Empire Ottoman [1]

par

M. Franco

Histoire des Juifs

5me volume

par

Graëtz

۱۴۹۲ء ده باشلايان انکیزيسون اشکنجه لرندن قاچان برچوق
يهوديلر (آقوننا) ، (فدراره) به کوچ ايتمشلر ايدى . پاپاردن يدنجى
(قلهمان) ، اوچنجى (بول) ، اوچنجى (زول) بونلرى خوش
طوتمش ، وکوزتمشده ، دردنجى (بول) ک کونلرنده مارانلر بک
صيقه کيرديلر ، ازلکه باشلاديلر .

دردنجى (بول) اسپانيابه قارشو آچيلان حرب مصرفنه قارشولق
اولق اوزره يهوديلرک ماللرينک اللرندن چکيلوب آلمنى [۱۵۵۵ء]
اصرايتدى . (آقوننا) ده کى مارانلر ، و آرالرنده کى برچوق عثمانلى
مارانلرى ، حبسخانه لره آتلدى ، برطاقى اولديرلدى . مذهبداشلرينک
اوجنى آلق ايچون (دوناغراسيا) و (يوسف ناسى) زواللى يهوديلرک ،
هله عثمانلى مارانلرينک قويورملرى ايچون (سلطان سليمان قانونى) دن
پاپايه بر فرمان يازديرمه چوق چالشديلر ، مرادلرينده ايرديلر . (سلطان
سليمان) پاپايه کوندرديکى بر فرماننده شايد يهوديلر قويورلرزه آچيسنک
عثمانلى اولکاسنده کى خريستيان (قتوليك) لردن چيقه جغنى بيلديردى .
بونک اوزرينه عثمانلى مارانلرى قويورلدى ، اما ، اوتنه کى آرقه سز مارانلر
ديرى ديري آتسه آتلدى .

(يوسف ناسى) نک کسکين کوزى ، درين دوشونجهسى ، هله
اوروپا و اوروپا ديپلوماسينده کى کنيش بيلکينى کورن سلطان سليمان
(ناسى) دن خوشلاشمش ، التفاتلر ايتمش ، و « فرنک بکى » عنوانى [۱]
ويرمش ايدى .

سلطان سليمانک بويوک اوغلى (سلطان مصطفى) اولدکن صکره
يرينه « ولى عهد » (سلطان بايزيد) اوله جقدى . سلطان سليمان
[۱] آشاغیده بروشيفده کوره چککز اوزره ، « فرنک بک اوغلى »
و « فرنک بکزاده » عنوانى آلدینی دوغوردر .

کوچک اوغلی (سلطان سلیم) ی سور ایدی . بریاندن سلطان سلیمک آمانک [۱]، اوبریاندن یوسف ناسی نك چالیشمیرله سلطان سلیمی ایسته یئر چوغالیدی .

سلطان سلیمان (کوتاهیبه) ده بولنان اوغلی سلیمه ، سکه اوله رق ۵۰,۰۰۰ ، جوهر اوله رق ، ۳۰,۰۰۰ دو قآ آلتونی کوندرمک ایسته دیکنده (یوسف ناسی) بی جاغیرمش [۲] ، امری اوکا ویرمش ایدی . ایسته بو یوزدنده (یوسف ناسی) سلطان سلیمه ده چاآدی ، کندینی سو دیردی ، کیت کیده «مشاور خاص» [۳] اولدی ، «ومتفرقه» [۴] عنوانی ویرلدی . یوسفک قرنداشی (ساموئل ناسی) ده سلطان سلیمک آیلقلیسی ایدی . ناسی نك سرایه بو قدر کیرکینلکی فرانسه ووندیک قونولوسلرینک هیچ خوشه کیتمیور ایدی . چونکه ناسی ایسترسه فرانسه ووندیک

[۱] (حرم سلطان) [روقسالانا] و (رسم پاشا) انتریقهرینه بوماللی وعتللی یهودینک قاریشمسی بک اینالماز شی دکلدیر . هله آزاده بر (خواجه عطاء) افندی ده وارکه ده تاربخمز بو آدی بک ابو طانیه میور .

[۲] اویللرده بوزنکین یهودیلرک آجدقلری «دولاب» (بانقه صندیفی) لر بک بو بوک ایشر دوندیرییوردی ، هله بوتون «مقاطعه» و «التزام» هب بونلرک النده ایدی . یهودیلرک دولت مالیه سنی اللرنده چورملری ایچه سوردی . اوچنجی (سلطان محمد) ک آناسی (سفیه) سلطانک صراف بیله (کرا) دنیلن برقادین ایدی کسدیکی ایشر چکیلمز اولدی برکون پاره لادیلر [تاریخ نمیا جلد ۱] . پادشاهک بو پاره بی ناسی ایله کوندردیکنه اینانیرز . برنجی ، بویله کیزل قاپاقلی کوندریلن پاره لر «تورک مأموری» ایله کیدرسه سوکره هرکس دو یار . ایکنجی ناسی بانکر دکلی ، پاره نك اوستی بلکه چیقشماشدر ، بهاسنی ویردرک جوهری آلمش ایدی .

[۳] «اوغلم سلیم طال بشادنک ندیم خاصی» دیبه براییکی برده قید کوردوم . [۴] قیو (داآره) خلق اولما یوب پادشاه ، وشهزا دلرک دوغرو دن دوغرویه «آدی» اولانلره بوغنون ویریلیردی . ننه کم ، اشاغیده بروشیقه ده کوره چککوز .

پولتیقہ لرینی بوزہ بیلیردی . [۱]

فرانسہ حکومتی ناسی بہ ۱۵۰,۰۰۰ اسقودہ [ا کو] بورجلی ایدی .
فرانسہ بریہودی بہ اولان بورجک اودہ نمسنہ شریعتک اذنی یوقدر
ادعاسیلہ ویرمک ایستہ میوردی . صریسلہ ایکنجی (ہازی) ، ایکنجی
(فرانسوا) بو بورجی اودہ مدیلر . طقوزنجی (شارل) دہ شریعتک
حکمنی (۱) بیلدیرہرک سنڈک یرٹلمسنی ، بورجک بوزلمسنی (سلطان
سلیمان) دن رجا ایتدی . سلطان سلیمان دہ بو بارہ بی تحصیل ایچون (دو آرتہ
غومز) دنیلن شاعر (صلامون اوسک) بی فرانسہ بہ کوندردی [۲] .
اوصرہ لردہ ناسی بہ (طبریہ) کولی یانلرنده کنیش طوپراق ویرلمش
ایدی . ناسی بو طوپراغی ایکنجی (سلطان سلیم) ، اوچنجی (سلطان

[۱] نام «قاپتولاسیون» بلالریک پشمک اوزرہ اولدینی ، کوزی قاپالی
باشادیفمز ، او بیللردہ دیلوماسی بیلیر بویلہ بیلکیلی برینک ایش بوزہ جفنی
دوشونن فرانسز ووندیک قونسولوسلریک قورقورلی حقلی ایدی . ناسی نک سراہ
بوقدر کیرکینلکنہ ، ہان «خارجیہ مستشاری» اولدیفنہ قیزمایکنز ، اووندیک
بالیوسلری اویلہ ایشلر چویرلردیکہ بلکہ ناسی بہ یوزکرہ رحمت او قورسکز . باقکنز
سزہ برحکایہ :

برکون نورعثمانیہ کتبخانہ سی فہرستندہ «دروصف پیری» دیبہ برکتاب
آدی کوردم . بن بونی (پیری) ریشک ترجمہ حالی صاندم ، چیقارتدم . ہر
سطرنی او قودجہ شاشدم . کتابی نہ صانیرسکز ؟ بروندیک بالیوسی اختیارلنی
او کو بور ، کنجلیک باتیریور ، یتسنہ وارمش سلطان سلیمانک طبارلرینی اویلہ
اوخشاہورکہ ، کیشی کولوب قیزمقدہ کندینی شاشیرر . بالیوس کتابی آنجق سلطان
سلیمان ایچون یازمش ، کندینہ صومئش ، کم بیلیر نہ «النفات» نہ قدیر «احسان» لر
آلمشدر . او «احسان» لر جیدن چیقدیہ زبانی بوق ، اگر «دیوان ہایون» دن
چیقدیہ اہ یارد مجیمز اولسون ! شیمدی دیبہ حکم ، کاشکہ بوہودی بکری بیل
اوکجہ دہا سراہ چاہہ ایدی بلکہ ، ہیچ زورمز اولادینی حالہ ، «محضالطف
وعنایت عالمشول» دن صاحب دیفمز او قاپتولاسیون مادہ لرندن برقاچنک اولسون
اوکنہ کچردی . بردہ پک ای بیلیورم کہ بوہودی فرانسہ ووندیک قونسولوسلرینی دہ
صیزدیرمشدر .

[۲] فی ۱۸ تشرین اول ۱۵۶۹ تاریخی بونامہ نک فرانسز جہ سی باصلمشدر .

مراد) کونلرنده ده النده طوتیوردی . (سلطان سلیم) ناسی به (نقشه)
(ناقوس) ویاننده کی بوتون (کیقلاد) آطه لرینگ دوقه لنتی ویرمش، بوکا
قارشو (صوقولی محمد پاشا) چوق چالشمشده پادشاهی دوندره -
محمدی [۱]. یوسف ناسی بو آطه لر ایچون ییلده ۴۰۰۰۰ دوقا آلتونی
ویرر ایدی .

ناسی نقشده اوتورمزدی [۲]. (قورونلو) دنیلن بر اسپانیولی
وکیل اوله رق بولندیرردی [۳].

اوروپا دولتری ناسی نک سرایده ، پادشاه یاننده کی یرنی، حکمی
کوردکلرندن کندیسيله خوش کچنمکه چالیشیرلردی .
فرانسه ۱۵۰،۰۰۰ دوقا آلتونی ویرنمکه قالدیشدیفتدن، ناسی شرق
لیمانلرنده بولان فرانسه کیلرینگ چیز ایدلمری ایچون پادشاهدن بر
فرمان قویاردی . بوفرمان ایله (اسکندریه) ده برچوق فرانسه کیلری
یاقلاندی ، اشیالری ساتلدی ، ناسی نک آله جفته قارشولق طوتلدی .
فرانسه قرالی طقوزنجی (شارل) بونک ایچون ناسی دن شکایت ایتدی،
دیگله یین اولمادی ، ترس قارشولق آلدی .

(سلطان سلیم) ناسی نک سوزیله قبریس فتحه قالدیشدی . برزوایته
کوره ، سلطان سلیم ناسی بی قبریس قرالی یایمق ایسته مشده (صوقولی
محمد پاشا) اوکنه کچمش ایمش .

سلطان سلیمک اولسيله ناسی ده دوشدی . هر نه قدر یرینه کچن
(سلطان مراد) ده باباسی کبی ناسی بی سویورایدیسه ده صوقولی نک سوزی
قارشوسنده ناسینک کی ایشله من اولدی . بر قاج بیل صوکره ناسی ده
اولدی .

[۱] بونک ایچون ده (کیقلاد آداری) دیبه بر مقاله من نشر اولنه جقدر .

[۲] قورو چشمه ده برکوشکی وار ایدی ، اوراده اوتورردی .

[۳] بو آدمک آدینی وثیقه مزده (قرونلو) دیبه کوره جککز .

ایشته یہودی موخترینک روایتی یازدق . کلہلم بزم قیدلرہ :

بومورخلرکندی آدملرینی بوقدر اینی بیلملریلہ برابر، ینہ بیلمکلری
بزم قیدلرہ کتہ کورہ اکیکدر . سزده اشاغیده کورہ جکسکز ، ہیج
بر یابانجی (یاسف ناسی) قدر سراہہ کیرمش ، وبوقدر سبوزینی ایلرو
کوتورہ ممشدر . بونلری برر برر سایہ جنز . شو وثیقہ سلطان سلیمانک
قرانسه قرانہ یازدینی برنجی نامہ در :

فرائجہ پادشاهنہ نامہ شریفکہ

اوغلوم سلیم طال بقاہ متفرقه لری زمرہ سندن فرنک بک اوغلی قدوة اعیان
اللة الموسویہ یاسف ناسی بہ اولان یوزاللی بیک استود آلتونی دین ایچون بوندن
اقدام کی دفعہ نامہ ہایونمز ارسال اولندقدہ بعض موانک سببی ایلہ شدیہ
دکین ارسال اولندوغین بلدرمکین کرکدرکہ بودفعہ نامہ ہایونمز وصول بولندقدہ
عہدہ کزہ لازم اولان دینی تأخیر ایتموب آثار عدل وسداقتکز اوزرہ باب
سعادت مأیترہ اولان دوستلکز مقتضاسنجہ نامہ ہایونمز لہ واران آدمینہ ادا
اولنوب آنا کوزی دیندن خلاص آتک بابتہ سنی جیلکز ظہورہ کتورہ سز
۲۶ شعبان سنہ ۹۷۲

قیدلر مزہ کورہ یاسفک نقشہ [ناقوس] دوقہ لغنہ کچمسی یا ۹۷۴
صوکلری ، ویا ۹۷۵ باشندہ اولہ جق . اوکچہ بو وبوتون (کیقلااد)
ییللق [بروجہ سالیانہ] ایلہ بر ایکی ایتالیانہ بر قلمش ایدی . بونلرک
مالطیہ یاردیملری اولدینی سزلدیکی کی ، شو وثیقہ دہ اولدینی کی ، بعض
آدم اورانلرک اورادہ صیغندقلری سویلہ نیوردی . بونلر بریکہ بریکہ
کوزل براب اوچی ، وایتالیانلرک اورادن قوغولملرینک دولایسی اولدی :

ردوس سنجانگی بکنہ حکم کہ

دارندکان فرمان ہایون نیقولا وقرنداشی دیمتری نام ذمیلر کلوب نقشہ
جزیرہ سی کافرلرندن میخال نام ذی اللہین چالوب مجروح ایدوب سابقا صیغہ جق
سنجانگی بکی قرہ مصطنقی شہید ایلان ذی دربالنعل نقشہ بکنک یانندہ در دیو
بلدردی بیوردم کہ واردوقدہ مذکور ذی نک احوالی عرض اولندوغی اوزرہ میدر
نیجہ در کوروب صحتی اوزرہ یازوب عرض ایلہ سن فی ربیع الآخر سنہ ۹۷۱

آشاغیده کی وثیقه لر یوقارو کی سوزلر مزی طوتیور . یاسف نقشه یی
اله کچیرر کچیرمز اوراده کی ایٹالیانلر برر برر ساووشه رق غلطه ده کی
ساقیزلی جنویزلرک یانلرینه کلمکه باشلادیلر . یاسف بونک ایچون شکایت
ایدیور حکومت ده بو ایٹالیانلرک کبرو آطه لره کوندرلمنی امر ایلیور (!)
صوکره ، بلکه بونلر آغیر خراجدن قاجمش اولملری دوشونجه سی اوزرینه ینه
شریعت اوزره خراجک کلمسی ایچون ساقز قاضیسی امر آلیور :

غلطه قاضینه حکم که

نقشه دو قه سی یوسف کلوب ضبطنده اولان نقشه جزیره لرینک رعایاسی
عمیه مزبوره داخلنده وخارجنده تمکن ایتمک ایله جزیره لر محصلته نقصان
مترتب اولدوغین بلدرمکین بیوردوم که عرض اولندوغی کبی ایسه مزبورک ضبطنده
اولان جزیره رعایاسندن تحت قضا که تابع یرلرده کلوب تمکن ایلمش رعایا
وار ایسه محکم تنبیه وتأکید ایله سن که کوچوب کبروقدیمی ساکن اولدوقلری
یرلرینه وارلر بعدالتیه کچیبوب ویاخود کوچوب آخرکه نیک طوبراغنه وارلر
صکره استماع اولنه کرکی کبی حقلرندن کلنور اکه کوره مقید اولالر

مقیم در ادرنه فی ۲۲ جمادی الاولی سنه ۹۷۵

ساقز قاضینه حکم که

حالیا نقشه جزیره سنک دو قه سی ضبط ایلدوکی جزیره لر کفرده سنه سن
خراج شرعی وضع ایلمک امر ایدوب بیوردوم که بالذات قالیقوب جزیره مزبوره یه
واروب داخی فراده هرخانه سنک متزوج و مجردلرین یوقلیوب داخی اوزرلرینه
خراج شرعی لرین وضع ایدوب دفتر ایلیوب ومهرلیوب سده سعادتیه کوندره سین
اما حین تحریرده تمام حق اوزره اولوب کسینه حمایت ایتمکدن وخراج کتم
اولقدن حذر ایده سن فی ۲۷ جمادی الاولی ۹۷۵

شو وثیقه ایوجه اوقونسون . (قورونه لو) ویا یاسف او آدالرده

یکی یرلشمکه باشلایان اسلامی قوغدرمق ایسته یور :

پیاله باشا حضرتلرینه حکم که

نقشا جزیره لرنده کفره آره سنده بلوک خلقندن وغیریدن بعض کسه لر
حالیا اورده یوب تمکن ایدوب انده اولان رعایایی دایما تعجیزایدوب فساد وشناعتدن
حالی اولدوقلری مقدا اعلام اولندقدن انوک کبی مسلمانلردن جماعت کتیره ایله
مجدد اولیوب کفره آراسته واروب بوطن ایدوب فساد اوزره اولتلرک رفع

اولناملری ایچون حکم شریفم کوندرلکین حالیا عناد ایدوب فساددن ورعایابی رنجیده ایتمکدن خالی اولدقلری استماع اولماغین بیوردوم که کوره سن قضیه عرض اولندوغی کی اولوب مزبوروندن کسه لر ساکن اولدقلری جزیره لرده مسلمانردن جماعت کثیره ومجد اولمایوب کفره اراسی اولوب رعایایه اولوجهله تعدیلری مقرر ایسه امرشریف سابقم مقتضاسنجه انوک کیلری هرکم اولورسه دفع ورفع ایدوب عناد ایدنلری اسلریله وقوی اوزره یازوب عرض ایله سین ۲۳ رمضان سنه ۹۷۵

اشاغیکی وثیقه ایچون یوقاروده برقاچ سوز سویله مش ایدک . اما وندیک یارمنی ایله بورالرك آیاقلامغه قالفشه بیله جکلری بوراده کورولیور بلکه ده دوغرودر :

روم ایلی وآناتولی قاضیرینه حکم که

حالیا نقشه دو قه سی یاسیف سده سعادتمه مکتوب کوندروب مقدا نقشه جزیره لری ضابطی اولان دو قه نام خانک قدیمدن وندیک وریم پایا ایله کلی علاقہ سی اولغیله وندیکه واردوقده ایکیوز فلوری وریم پایا به واردوقده بیله دورتیوز فلوری علوفه تمین ایتمش حالیا بعض فرقه ایله نقشه جزیره سنک اطرافین طولانوب بعض رعایا ایله مشاوره ایدوب انواع حیله ایله اغوا ایدوب مرادی مملکتہ اختلال ویرمکدر دیو بلدرمکین بیوردوم که وصول بولدقده هرقتفکرک تحت حکومتده بولنور ایسه حسن تدبیر ایله اله کتوروب محکم حبس ایدوب عرض وغیبت ایلمکدن زیاده احتیاط ایده سز شوبلکه غیبت ایله صکره معاتب اولورسز اکاکوره بصیرت اوزره اولاسز

۱۶ ذی الحجہ سنه ۹۷۵

آشاغیکی وثیقه لردن بری ، یاسف (لهستان) ایله عثمانلی اولکاسی آراسنده کی بال مومی تجارتی بنه دیکنی، شمدی بونی بره انحصار ه قلیغه صوغغه چالشدیقنی کوستریور. اونه کی وثیقه ایسه یاسفک کریددن آلوب افلاق وبوغدان یقه لرنده صابدینی شرابلرك سربستجه قره دکن بوغازندن کچمنه ذن المقله برابر، کندندن باشقه سنک شراب کچیرمنی یساق ایتردیکنی سویلیور .

لیه قرائه نامه هاپون که

قدوة الامراء الملة الموسويه تقشا دوقه سی یاسیف آدم لرندن دارنده فرمان
جلیل البرهان جاقومور یهودی بعض شریکریله ولایت کرده حاصل اولان بال مومی
کندولردن غیره کنه اولماق اوزره قبول والتزام ایدوب مقبولکز اولوب عادت
وآینکز اوزره اللرنه تمک ویریلوب شرطلری موجینجه مباشرت ایدوب بعض تجار ایله
بیع وشرا ایلوب کلی خرجلری اولدوغین بلدیروب ویریلان تمککز مقتضاسنجه
عمل اولنوب اکا مخالف خارجدن دخل اولماق باینده استدعای اعانت ایدوب
ودرگاه فلك دستکامزه قدیمی عبودیت و اخلاص اوزره اولانلر عواطف علیه
پادشاهانزله محصل الامال اولق قاعده حنه خسروانز اولغین کرکدرکه قضیه
عرض ایلدکلری کبی اولوب وجه مشروح اوزره اولان شرط والتزاملری قبولکز
اولوب اللرنه تمک ویرلش اولوب آخر... بوغیه آستانه معدلت آشیانه مزه اولان
وفور اخلاص وفرط اختصاصکز مقتضاسنجه اللرنه ویریلان تمککز موجی ایله
عمل اولنوب عهده لرنده اولان مقاطعه لرین کماکان ضبط وتصرف اندروب بوندن
ماعدل کمک و غیره خصوصیجون ویریلان تمکریکزه مخالف خارجدن کنه
دخل وتعرض ایلیه L ۱۷ رمضان سنه ۹۷۵

پیاله پاشا حضرتلرینه و خالص قاضینه و یکی حصار دیزدارینه حکم که
حالیا نقشه دوقه سی یاسیف طیب داوید نام آدمین درگاه معلومه کوندروب
بوندن اقدام کرید اظهسندن هر سنه بیک فوجی خمر آلوب استانبول یقارلردن
بفدانه کچورمک ایچون امر شریف ویریلوب حالیا بعض ذمیلر دخی المزده
امرلرله وارد دیو دخل ایلدوکین اعلام ایدوب خدمت منقل اولماق باینده
استدعای عنایت ایلدوکی اجلدن بیوردوم که مذکور امر سابق موجینجه هر سنه
کرید اظهسندن بیک فوجی خمر آلوب استانبول بوغازندن بفدانه کچورمک
استدکده کنه بی بیوجه دخل وتعرض اندرمیوب اتوک کبی خراججون المزده امر واردر
دیو دخل ایدنلری منع و دفع ایلوب اللرنده اولان امرلرین الوب درکیسه
ایدوب مهرله یوب قیومه کوندره سن وتنبیه ایده سنکه من بعد امره مخالف
کچیرمه لر ممنوع اولیانلرک خمرلرین گرفت ایدوب احوالرین علی التفصیل یازوب
عرض ایلیه سن L ۲۰ رمضان سنه ۹۷۵

اسکیدن بورالرده کی ایتالیانلر بزم « یاراماز » لری یوقلارمشلرکه ،
شیمدی بونلرده یاسفه بزده اکلایلم دیمشله ، ترس سوز آلینجه
آشانی وثیقه ده کی (شعبان رئیس) کبی بمضیلری آدالری اوروب یاغمايه

باشلامشردی . بوايشك بك ياسغه طوقنور یری یوقسهده یری روملر
 بلاسنی چکیورلردی . بوکی ایشلری ساقیزلیلره فلان کسرلردی، آنجیق
 شو وثیقهدن دولتك یاسنی نه قدره قدر کوزتدیکی اکلاشلیور :

بیاله باشا حضرتلرینه حکم که

حالیاً قدوة الامراء الملة الموسوية نقشا دوقه سی یا سیف سده سعادته ادم
 کوندروب شعبان رئیس نام لوندنقشا جزیره لرینه کبروب رعایادن اسابلریله بر
 قاج ذمیلر الوب اسیر ایدوب وبونک امشالی نیجه لوند دخی خروج ایدوب دائماً
 فساد وشناعتدن خالی اولدقلرین بلدرمکین بیوردوم که وصول بولقدده اول جانبد
 اولان قیودانلره مؤکده مکتوب کوندروب منربور شعبان رئیس نام لوندی هر نه
 طریق ایله ممکن ایسه اله کتوروب دخی تفتیش وتفحص ایدوب کوره سن اول
 مقوله فساد وشناعت مقرر سه حبس ایدوب عرض ایلیه سنکه کرکی کچی حقتدن
 کتوب سائر فساد وشناعت اوزره اولانلره موجب عبرت ونصیحت اولواندن
 ماعدا وجه مشروح اوزره فساد وشناعت ایدوب ممالک محروسه رعایاسن اسیر
 واسباب واقفالرین تهب وغارت ایدن لوندطایفه سی وار ایسه اله کتوروب یالیرک
 امن وامانی ورعایانک استراحت واطمینانی باینده انواع معایجیله ظهوره کتوره سن
 فی ۲۳ رمضان سنه ۹۷۵

شو وثیقهدده یوقاروده یهودی مورخلرینک حکایه ایله دکلری
 اسکندریه وقه سی بیلدیریور . بز مکیلره اولیله بر امر کیتمش ، اما ،
 اولنره « عافیت اولسون دنیلیرسه دکیزی ایچمکه قالفارلر » سوزی کچی
 یاقالادقلری فرانسز و آراده وندیگ ودورونیک کیلرینی لیمانه طیقوب
 باشند آشاغی صائمغه قالمشلر . شمدی پادشاه بونلره « نه یاپورسکز ،
 بن سزه ویله دیمدم » دیور وثیقه سی پک کوزل حکایه ایله دیکندن بزه
 سوز قالمیور :

مصر بکربکیسه حکم که

اسکندریه بکی محمد دام عزه سده سعادته مکتوب کوندروب بوندن اقدام
 کوندریلان امر شریفم موجبجه فرانجه تک نقشه دوقه سه اولان دخی ایچون
 آلتان آلتون سائر بازارکانلردن دخی آلتماغله اسکله محصولنه ضرر ایرات اولدوغن

اعلام ایلدی امدی ذکر اولنان اسکلهی التزام ایلیانلر سابقا التزام ایلدکلرندن نقشه دو قه سنه اولان دین مقداری آلتون فرایجه کیلرندن تحصیل اولنوب اسکله ضرر مترتب اولماق شرطیله قبول ایدوب اولبایده مذکورلره وجه مشروح اوزره حکم هایونم ویرولدوکی اجلدن فرایجه بایراغیله کلان تاجرلری کیلرینک بیک فلوریلق اسبابی اولنلردن ثلث دین ایچون الدیروب تدریجیله تحصیل آندروب اسکله محصوله ضرر اندرمیه سزدیو مشارالیه تکرار حکم شریفم یازلوب ارسال اولنشدیر بیوزدوم که وصول بولقدده سنداخنی بو بایده مقید اولوب انلرک کبی فرایجه بایراغیله کلن فرایجه تاجرلری کیلرینک بیک فلوریلق اسبابی اولنلردن وجه مشروح اوزره ثلثین دین ایچون الدیروب جمله اسبابلریله بریردن الدرمیوب وجه ومناسب کورلدوکی اوزره کلان فرایجه کیلریندن تدریجاً تحصیل آندروب اسکله محصوله ضرر اولور دیدکلری شرطلرینه مغایر ... بو بهانه ایله وندکلو ودوبره و نیکلو وغیری کیله دخل آندرمایوب امرم اوزره فرایجه کیلریندن وجه مشروح اوزره تدریج وعدالت ایله الدره سن فی ۶ رجب سنه ۹۷۶

آشایغیکی وثیقه (یوسف ناسی) نك اولدیکی بیلی، او اولدکلدن صوکره آرتق آدالرك دوغرودن دوغرویه حکومته کچدیکنی وپادشاهک ناسی نك ایشلرینه یاردیم ایله دیکنی بیلدیریور :

نقشه بکنه وقاضینه حکم که

سنکه قاضین مکتوب کوندروب جزیره مزبورده رعایاسی شرعه کلوب بوندن اقدم جزیره مزبورده دو قه اولوب مرد اولان یوسف نام یهودینک کتخداسی وقایم مقامی اولان دارنده فرایچقو قرونلو نام ذمی کندی حالنده اولوب مستحیم ایکن بعض کیمنه لر مجرد جلب واخذ ایچون بعض نسه اسبال ایدوب خلاف شرع وقانون رنجیده ایدرلر دیو بو بایده حکم رجاسن ایندکلرین بیلدر دوکک اجلدن ... عرض اولندوغنی کبی اولوب اسناد اولنان خصوصلرده علاقه سی یوغیکن خلاف شرع وقانون رنجیده آندرمیه سن سنه ۹۹۶

صفوت